

Vitazstvo Srdca

PRESVÄTÁ NOC

Rodina Panny Márie

2011 (VI) / č. 83

Potrebujeme aj my Ježiška?

„Aké tajomstvo je dieťa! Aj Boh bol dieťaťom.
Keďže sme Božie deti, prišlo Dieťa, aby nás vykúpilo.“

Clemens Brentano

Keď počas vianočných dní spomíname Ježiška častejšie a hovoríme o ňom, myslíme pritom najskôr na jasličky, na vianočnú idylku a na deti, ktoré s veľkými rozžiarenými očami obdivujú toto Božské Dieťa v maštálke. Uvedomujeme si však pritom, že toto Dieťa je prítomné vo svätej Eucharistii? Máme aj my ako dospelí ľudia vzťah k tomuto Dieťaťu? Veríme, že Ježiška potrebujeme? Modlíme sa k nemu? Túžime po ňom? Čo si má počať s Ježiškom ‚normálny‘ dospelý človek, ktorý žije svoj všedný deň v realite uprostred problémov v zamestnaní, v rodine...?

Ak odpovedáme v Božom svetle, musíme si priznať: Áno, Ježiška potrebujeme. Sväté písmo odpovedá na naše otázky príkladmi. Keď sa narodilo Božské Dieťa, píše sv. Lukáš, prišiel k pastierom na pole „anjel Pána“, prišiel k mužom, ktorí práve pracovali, a oznámil im Božie narodenie. Zjavením anjela Boh osobne pozval pastierov, aby navštívili Dieťa. „*Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané.*“ (Lk 2,20)

Boh sa prostredníctvom anjela v tomto prípade neobrátil na betlehemske deti, aby ony navštívili Ježiška, ale sa obrátil na dospelých. Vyvolil si nielen jednoduchých, chudobných pastierov, ale aj učeních a vzdelaných mužov, troch mudrcov od Východu. Týmto spôsobom oznámil Duch Svätý veriacim srdciam narodenie Pána. Na základe svojho vzdelania ho Traja králi spoznali prostredníctvom zvláštnej konštelácie hviezd. Oboma udalosťami nám Boh ukazuje: Ježiško sa stal človekom aj pre dospelých; pre dospelých každého veku a každého povolania; stal sa človekom rovnako pre dospelých, ako aj pre deti.

Svätí a Ježiško

Keď čítame životopisy a diela mystikov, tešíme sa z ich vrúcneho vzťahu k Bohu. Keďže však väčšina z nás žije len z viery, bez vízií a zjavení, máme niekedy tendenciu myslieť si: „*To, čo zažil tento človek, neplatí pre mňa.*“ Práve naopak! Boh svoju milosť preukazuje mystikom preto, aby obdaroval nás všetkých. Chce posilniť našu vieru tým, že nám skrze ich mystické zážitky ukazuje neviditeľnú, ale živú skutočnosť. Budme úprimní: Nestalo sa nám už viackrát, že sme prijali sviatosti povrchno a zo zvyku, bez toho, aby sme sa na ne dobre pripravili? Ježiš to vie, veď dobre pozná svoje deti, a tak nám vo svojej láske a добрôte dáva cez zážitky svätých mystikov účasť na duchovnom svete, po ktorom túžime, ktorý však, žiaľ, pre naše prežívanie, zostáva uzavretý. Nasledovné udalosti zo života niektorých svätých nech sú pre nás svetlými bodmi, ktoré nás povzbudia, aby sme si nanovo predsavzali: poďme k jasličkám so živou vierou a tešme sa z nášho Boha, ktorý sa stal dieťaťom.

Sv. Anton Paduánsky

Sochu svätého Antona Paduánskeho (1195-1231) poznáme snáď všetci; veď takmer niet kostola, v ktorom by ju nemali. Mladý františkán s tonzúrou, odetý v hnedom habite, s malým Ježiškom v náručí. Možno je však len málo tých, ktorí vedia, prečo je takto znázornený. Prečo má svätý Anton Ježiška v náručí? Nech nám udalosti zo života tohto svätca pomôžu znovuobjaviť krásu a hĺbku autentickej kresťanskej mystiky, prostredníctvom ktorej Boh zjavuje seba samého. Božie Dieťa prišlo na svet z lásky k nám, aby nás svojou láskou obdarilo.

Ježiško sa zjavuje svätému Antonovi

*P*rečo je svätý Anton zobrazovaný s Ježiškom v náručí? Pôvodu takejto predstavy svätca sa pripisuje nasledovná zázračná udalosť. Chorobou oslabený a vyčerpaný Anton prijal krátko pred svojou smrťou pozvanie grófa Tisa na zámok Camposampiero. Istý večer ho gróf, ako to zvyčajne robieval, išiel pozrieť do jeho izby. Dvere Antonovej izby boli pootvorené a vychádzalo z nich jasné, žiarivé svetlo. Gróf sa zľakol, že horí, rýchlo dvere dokorán otvoril, no na prahu zostal stáť. V jasne ožiarenej miestnosti videl Antona, ako klačí a v náručí drží dieťa, zahalené v lúčoch svetla, dieťa, z ktorého vychádzal veľký jas. Božské Dieťa Antona pobožkalo a Anton mu vo svojej detskej láske jeho bozk opätovoľ. Keď jasné svetlo zmizlo a malá izba sa opäť ponorila do tmy, gróf bol hlboko dojatý týmto výjavom. Anton k ne-mu s úsmevom podišiel a poprosil ho, aby o tom nikomu nehovoril. A gróf až po svätcovej smrti odhalil toto ich spoločné tajomstvo.

(Prameň: Das grosse Buch der Heiligen,

Südwest-Verlag München)

*K*eď raz na slávnosti kňazskej vysviacky v talianskom meste Forli chýbal kazateľ, v núdzi poprosili Antona, žijúceho v skrytosti a v ústraní kláštora, aby ho zastúpil. Anton ich žiadosť prijal a svoju kázeň predniesol tak, že vzápätí ho predstavení poverili úlohou kazateľa. Svätý Anton bol nielen dobrým kazateľom, ale aj učeným teológom a veľkým znalcom Svätého písma. Stalo sa, že raz počas Antonovej kázne v Ríme zapôsobila jeho znalosť Biblie na pápeža Gregora IX. až tak silno, že ho nazval „pokladnicou zákona“. „Jeho duchovná náuka obsiahnutá v spísaných kázňach je taká bohatá, že v roku 1946 ctihodný pápež Pius XII. vyhlásil Antona za učiteľa Cirkvi a prisúdil mu titul „učiteľ evanjelia“, pretože z jeho spisov presvitá tolko sviežosti a krásy evanjelia, že ešte i dnes ich môžeme čítať s veľkým duchovným úžitkom.“ (Katechéza pápeža Benedikta XVI. dňa 10.2.2010) Pápež Pius XII. vo svojom apoštolskom liste *Exsulta Lusitania felix* zo 16. januára 1946 vyhlásil sv. Antona za učiteľa Cirkvi nasledovnými slovami: „Svätec z Padovy sa nesnažil vzdelávať svojich žiakov iba učením slova, ale aj príkladom svojho svätého života; predovšetkým tým, že si uchoval čistotu. Ako veľmi sa to páčilo nepoškvrnenému Božiemu Baránkovi, to dal Boh niekoľkokrát najavo nášmu svätému počas jeho života. Keď raz Anton, ponorený do modlitby, s pohľadom a v duši s láskou obrátený k nebu, bdel vo svojej cele, zrazu sa mu v jasnom svetle zjavil malý Ježiško. Svojimi jemnými ručičkami objal mladého františkána a s úsmevom ho zahrnul úprimným detským láskaním.“

Vianočná kázeň

V závere istej vianočnej kázne sa sv. Anton odvolával na slová, ktorými anjel oslovil betlehenských pastierov: „A toto vám bude znamením: nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jaslích“ (Lk 2,12). Povedal: „Vidíme tu dve rôzne skutočnosti: pokoru a chudobu. Šťastný je ten človek, ktorý prijal toto ‚znamenie‘ na čelo a na ruku, to znamená – ten, kto ho vyznáva a uskutočňuje. Čo znamenajú slová: Nájdete dieťa? To znamená, že nájdete: múdrosť, ktorá džavoce ako dieťa, moc, ktorá sa stala slabou, majestát, ktorý sa sklonil, nezmerateľného Boha, ktorý sa stal malým, bohatého, ktorý sa stal chudobným, Pána anjelov ležiaceho v maštali, ‚pokrm anjelov‘, ktorý sa stal takmer pokrmom pre zvieratá, neohraničiteľného, ktorého ohraničujú úzke jasličky. To vám teda má byť znamením, aby ste neboli zatratení!“

*Z*avinula ho do plienok a uložila do jasiel.‘ Kolká chudoba, kolká pokora! Pán všetkého je zavinutý do kusa úbohej látky, Kráľ anjelov odpočívá v maštali... Potom sa o Ježišovi ešte píše: ‚Bol im (svojím rodičom) poslušný.‘ Kto bol poslušný? On, ktorý svojím slovom stvoril vesmír z ničoho! ... A komu bol poslušný? Obyčajnému remeselníkovi a chudobnému dievčaťu! ... Stvoriteľ neba sa podriadil tesárovi, Boh večnej slávy chudobnej panne. Kto kedy také niečo počul, kto kedy také niečo videl?!“

Prameň: F. Holböck,
Warum ist Gott ein Kind geworden?;
Verlag Christiana-Verlag Stein am Rhein.

Božia pokora

*B*lankytné svetlo uprostred noci plá,
ktože je schopný uzrieť jeho jas?
Ten, kto bdie a oči otvorené má.

Boh sa neslýchane v malosť dieťaťa zahalil.
Ach, ako rád by som sa
do tohto dieťaťa skryl.

Nebo zostupuje a stáva sa zemou.
Kedy zem vystúpi, by stala sa nebom?
Človeče, ak sa nestaneš dieťaťom,
nemôžeš nikdy vojsť; tam dvere úzke sú
a budeš nevítaný hosť.

Ach, keby sa tvoje srdce jasličkami mohlo
stať, v ňom Boh by mohol znova ako dieťa
prebývať.

*K*ristus by sa mohol aj tisíckrát v
Betleheme narodiť,
ak sa však v tvojom srdci nezrodí,
potom je život tvoj pre večnosť stratený.

Myslite na to, čo jednoduchosť dokáže,
čo je to pokora,
veď Spasiteľa ako prví zo všetkých uzreli
oči pastiera.
Ten Boha nemôže uvidieť kdekoľvek na
zemi, kto vrúcne netúži byť ako pastieri.

Ak On má tvojím *S*pasiteľom byť,
k Bohu ťa pozdvihnúť, musíš aj Ty v
blízkosti jeho jasličiek pobudnúť.

Angelus Silesius

Nečakané vianočné milosti

Mnohí z nás poznajú bolesť, keď sa práve počas vianočných sviatkov nemôžeme podeliť o kresťanskú radosť z narodenia Pána so svojimi blízkymi, pretože sú neveriaci. Napriek tomu nás prekvapujúci zážitok obrátenia dvoch veľkých duší môže naplniť hlbokou nádejou aj na obrátenie našich drahých. Tieto dve osoby z tej istej krajiny, v tom istom roku, ba dokonca v jeden a ten istý vianočný deň zažili milosť svojho vnútorného obrátenia.

Do môjho srdca vošla nezištná láska

Jednou z mladých svätých v dejinách Cirkvi, ktorá sa stala svojím životom a svojimi spismi v krátkom čase duchovnou vodkyňou a miláčikom nespočetných duší, je sv. Terézia z Lisieux. No aj ona – celosvetovo známa učiteľka Cirkvi a patrónka misií – potrebovala v mladosti radikálnu premenu dôležitú pre vlastnú duchovnú rovnováhu. Ako živé štvorročné dieťa totiž smrťou matky stratila svoju bezstarostnosť. Stala sa precitlivelou, škrupulóznou a bojazlivou. Terezka trpela niekoľko rokov všetkými možnými chorobami a až ako 14-ročná dostala na Vianoce oslobodzujúcu milosť, ktorá úplne zmenila jej život.

„Dňa 25. decembra 1886 sa mi dostalo milosti, že som vyrástla z detských rokov, jedným slovom, dostalo sa mi milosti úplného obrátenia. – Vracali sme sa z polnočnej svätej omše, na ktorej som mala to šťastie, že som mohla prijať silného a mocného Boha. Keď sme prišli do Buissonnets, tešila som sa, že si pôjdem z kozuba vybrať svoje topánky. Tento starodávny zvyk nám v detstve prinášal toľko radosti, že Celina – moja sestra – chcela ďalej so mnou zaobchádzať ako s malým dieťaťom, pretože som bola najmladšia z rodiny... Ale Ježiš mi chcel ukázať, že sa mám zbaviť detských chýb, a preto mi vzal aj nevinné radosti: dopustil, aby otecko, unavený po polnočnej svätej omši, vidiac moje topánky v kozube, namrzene vyriekol slová, ktoré mi prebodli srdce: ‚Čo robiť, našťastie je to už naposledy!‘ Práve som išla po schodoch hore do izby, aby som si odložila klobúk. Celina vedela, aká som citlivá, a keď videla, že sa mi lesknú oči, bolo jej do plaču, lebo ma veľmi milovala a chápala môj žiaľ. ‚Terezka, povedala mi, neponáhľaj sa dolu, bola by si príliš zronená, keby si sa hneď pozrela do svojich topánok.‘

Lenže to už nebola tá istá Terezka, Ježiš zmenil jej srdce! Potlačila som slzy a zbehla po schodoch. Potom som utíšila tlkot srdca, vzala som si topánky, postavila ich pred otecka, s radosťou som povytahovala všetky darčeky a pritom som sa tvárila šťastne ako kráľovná. Otecko sa smial, znovu sa rozveselil a Celina si myslela, že sa jej sníva. Šťastná, krásna skutočnosť! Terezka znovu našla duševnú silu, ktorú stratila pred štyrmi rokmi, a už navždy si ju mala zachovať! ... V tú nádhernú noc svetla sa začalo tretie obdobie môjho života, najkrajšie zo všetkých, najviac naplnené nebeskými milosťami.

*D*ielo, ktoré by som nemohla vykonať za desať rokov, Ježiš urobil v jednej chvíli, uspokojil sa s mojou dobrou vôľou, ktorá mi nikdy nechýbala. Ako jeho apoštoli som mu mohla povedať: „Pane, celú noc som sa namáhala, a nič som nechytla.“ Ježiš bol ku mne ešte milosrdnejší než k svojim učeníkom, sám vzal sieť, spustil ju a vytiahol ju plnú rýb. Urobil zo mňa rybára duší. Pocítila som veľkú túžbu pracovať na obrátení hriešnikov, túžbu, akú som nikdy predtým nepocítila tak živo... Slovom, pocítila som, že do môjho srdca vstupuje láska k blížnemu, potreba zabúdať na seba, aby som robila radosť iným. A odvtedy som bola šťastná!“

Po tomto zážitku milosti mala Terezka už čoskoro pomáhať druhým pri ich obrátení. Už viac nestrácala čas tým, aby meravo hľadela na seba, na vlastné slabosti a chyby. Neuveriteľne bdelo, vynaliezavo, vnímavo a celým svojim srdcom, do ktorého sa nasťahovala nezištná láska, sa obrátila k Ježišovi a k potrebám blížnych. V tom od tejto chvíle spočívalo tajomstvo jej misijných úspechov, obopínajúcich celý svet.

Prameň: Sv. Terézia od Dieťaťa Ježiša a Svätej tváre, Príbeh mojej duše, Vydavateľstvo Lúč.

*P*án Boh musel urobiť malý zázrak, aby som v jednej chvíli vyrástla, a urobil ho počas nezabudnuteľného vianočného dňa. V tú jasnú noc, sladké novonarodené Dieťaťo Ježiš zmenilo noc mojej duše na najjasnejší deň... V tú noc, keď sa stal slabým a trpiacim pre moju lásku, urobil ma silnou a odvážnou, odel ma do svojej výzbroje a od tejto požehnanej noci som nepodľahla v žiadnom boji. Naopak, kráčala som od víťazstva k víťazstvu a začala som „veľké preteky“.

Svätá Terézia

Prí speve Magnifikat

Terézia z Lisieux nebola jedinou, ktorá sa toho rozhodujúceho vianočného dňa roku 1886 stala duchovne novým človekom. Niečo podobné sa v Paríži prihodilo Paulovi Claudelovi (1868–1955), jej krajanovi, ktorý bol od nej len o štyri roky starší. Pre Paula, ktorý vyrastal v nábožensky ľahostajnej rodine, sa stalo prvé sväté prijímanie vrcholom a zároveň koncom jeho praktizovania viery a náboženstva. Ako mladík, ovplyvnený a posilňovaný voľnomyšlienkáckymi učiteľmi na gymnáziu, vieru úplne stratil. Tak to bolo až do chvíle, keď v chráme Notre Dame v tom istom okamihu, ako pre sv. Teréziu z Lisieux, aj pre neho akoby blesk z jasného neba prišlo obrátenie.

27 rokov neskôr napísal Paul Claudel, tento snáď najväčší básnik a spisovateľ Renouveau catholique – katolíckeho hnutia obnovy vo Francúzsku, svoje len niekoľkostranové svedectvo viery Ma Conversion – Moje obrátenie. V ňom opísal tú hodinu milosti, ktorá sa následne stala rozhodujúcou pre jeho život.

„Ako 18-ročný som veril v to, v čo verila väčšina takzvaných učených ľudí tej doby. Bol som presvedčený, že všetko je podrobené zákonitostiam a že tento svet je spleťou príčin a účinkov, ktoré veda už pozajtra kompletne rozuzlí. To všetko mi, mimochodom, pripadalo veľmi smutné a nadmieru nudné. ... Sám som viedol nemorálny život a upadal stále viac do stavu beznádeje. Smrť môjho starého otca, ktorého som dlhé mesiace pozoroval, ako v dôsledku rakoviny žalúdka chradne, vo mne vyvolala hlbokú tieseň; odvtedy ma myšlienka na smrť už nikdy viac neopustila. ... Vieru som stratil úplne. Prvý záblesk pravdy ku mne prenikol, keď som sa stretol s knihami jedného veľkého básnika; tomu budem naveky zaviazaný vďačnosťou, lebo pri formovaní môjho myslenia zohral význačnú úlohu. Bol to Arthur Rimbaud. Prostredníctvom jeho kníh si v mojom materialistickom spôsobe myslenia začali po prvýkrát raziť cestu nové myšlienky. No môj stav úpadku a beznádeje pretrvával naďalej.

Tak sa vodilo tomuto nešťastnému dieťaťu, ktoré sa 25. decembra 1886 vybralo do Notre Dame v Paríži na slávnostnú vianočnú svätú omšu. V tom čase som začal písať a mal som takú predstavu, že práve v katolíckych ceremóniách, ktoré som vnímal ako amatér, by som mohol nájsť vhodný námet na zopár dekadentných cvičení.

Postrkovaný a tlačný davom som sa takto nastavený zúčastnil na slávnostnej omši. Potom, keďže som nič lepšie nemal v pláne, som sa tam na večery opäť vrátil. Práve spievali chlapci oblečení v bielych rúchach a žiaci malého seminára Saint Nicholas-du-Chardonnet sa pridali do ich spevu, zanôtili – ako som sa neskôr dozvedel – Magnifikat. Stál som uprostred davu v blízkosti druhého piliera, tam, kde sa začína chór, napravo pri sakristii.

A tu sa stalo čosi, čo malo rozhodujúcim spôsobom usmerniť celý môj život. V jedinom okamihu sa pohlo moje srdce a ja som uveril. Uveril som s takým mocným vnútorným súhlasom, že celé moje bytie sa priam násilne vznieslo do výšky; uveril som s takým silným presvedčením, s takou neopísateľnou istotou, že vo mne nezostalo nijaké miesto otvorené čo i len pre najtichšiu pochybnosť. Od tohto dňa už všetky knihy, všetko mudrovanie, všetky náhody môjho pohnutého života nedokázali otriasť mojou vierou, áno, nedokázali sa jej ani len dotknúť. Mal som zrazu prenikavý pocit nevinnosti, večnej detskosti pred Bohom, nevysloviteľného zjavenia.

Často som sa snažil zrekonštruovať minúty, ktoré nasledovali po tomto neobyčajnom okamihu. Narazil som na rad elementov, ktoré tvorili len jeden jediný blesk, jednu jedinou zbraň, ktorou si poslúžila Božia prozreteľnosť, aby konečne zasiahla srdce úbohého a zúfalého dieťaťa a vytvorila si k nemu prístup: Akí šťastní sú ľudia, ktorí majú vieru! Je to naozaj pravda? Je to pravda! Boh existuje! On je tu! On je niekto, je rovnako osobným bytím ako ja! Miluje ma, volá ma. Zaliali ma slzy a rozplakal som sa. Lúbezný spev Adeste ešte prispieval k môjmu vnútornému chveniu. Mimochodom – bolo to sladké chvenie, no jednako sa k nemu pridala pocit zdesenia, takmer hrôzy! A to preto, lebo moje filozofické presvedčenie ostalo nedotknuté. Boh si ho nevšimol a prenechal ho svojmu osudu; nevidel som príčinu zmeniť ho; katolícke náboženstvo sa mi tak ako predtým zdalo byť zbierkou hlúpych anekdot; kňazi a veriaci do mňa vlievali ešte stále tú istú averziu, ktorá sa stupňovala až k nenávisti, áno, až k odporu. Systém mojich názorov a vedomostí sa nezrútil, neobjavil som na ňom žiadnu chybu. Len jedno sa udialo, ja som z tohto systému vystúpil! Zjavilo sa mi nové, mocné bytie so strašnými požiadavkami na mladého muža a umelca, akým som bol, avšak ja som ho nedokázal zlúčiť s ničím z toho, čo ma obklopovalo. Stav muža, ktorého jedným pohybom vyvliekli z jeho vlastnej kože a presadili ho do cudzieho tela vo svete pre neho neznámom, je jediným prirovnaním, ktoré môže len približne vyjadriť tento stav úplnej bezradnosti a zmätenosti.“

*N*anovo vliata istota viery, ktorá v Paulovi Claudelovi odstránila akúkoľvek pochybnosť v Božiu existenciu, v ňom zároveň vyvolala tvrdý boj. Jeho duchovná nevoľa vzdať sa doterajších filozofických presvedčení a názorov trvala štyri bolestivé roky. Spätne spomína: „*Mladí ľudia, ktorí ľahkovážne zavrhnú svoju vieru, nevedia, čo to potom stojí, opäť ju nadobudnúť; akými útrapami za to budú musieť zaplatiť. Myšlienka na peklo a tiež myšlienka na všetko to pekné a na radosti, ktoré – podľa môjho názoru – bolo potrebné obetovať pri návrate k pravde, bolo práve to, čo ma brzdilo. ... Nepoznal som žiadneho kňaza a nemal som ani jedného jediného katolíckeho priateľa.*“

Nikto z okolia tohto mladého muža netušil nič o jeho vnútornom boji. Navonok Paul študoval právne a spoločensko-politické vedy; sám pre seba však v tichu intenzívne a s veľkým záujmom bádala; skúmal katolícku vieru a učenie Cirkvi. „*Avšak veľká kniha, ktorá sa pre mňa otvorila, a miesto, kde som nadobúdal skutočné vedomosti, bola Cirkev. Nech je navždy pochválená táto veľká majestátna matka, pri nohách ktorej som sa všetko naučil! Všetky nedele som trávil v Notre Dame a aj počas týždňa som tam zašiel tak často, ako to bolo možné. Dovtedy som o mojej viere vedel tak isto málo ako o budhizme, až kým sa pred mnou nerozprestrela svätá dráma tak veľkolepo, že prevýšila všetky moje očakávania. ... Ako som len závidel tým šťastným veriacim, ktorých som videl pristupovať k svätému prijímaniu! ... Moje námietky každým dňom slabli. ... A aké zvláštne! V tomto období sa vo mne prebudila duša a básnické schopnosti, moje predsudky postupne zmizli a moje detinské obavy sa pominuli.*“

*D*ňa 25. decembra 1890, presne 4 roky po svojom obrátení, prijal v Notre Dame dobre pripravený Paul Claudel po druhýkrát vo svojom živote sväté prijímanie. Obrátenec už čoskoro vážne zvažoval vstup do rádu, ale potom vstúpil na politickú dráhu a nakoniec si založil rodinu. Počas dlhých 43 rokov Claudel svedomito pôsobil ako konzul v USA, v Číne, v bývalom Československu a v Nemecku, ako diplomat v Brazílii a v Dánsku a takisto ako francúzsky veľvyslanec v Japonsku, v USA a v Belgicku. Pritom bol jeho bohatý život v zamestnaní ustavične sprevádzaný rozsiahlou literárnou tvorbou, vďaka čomu sa stal jedným z veľkých katolíckych spisovateľov 20. storočia, členom preslávenej Académie française (Francúzskej akadémie) a vysoko váženou osobnosťou, ktorú verejne vyznamenal dokonca pápež Pius XII.

*D*enne venoval Claudel prvé hodiny svojho pracovného dňa písaniu; no už skoro ráno sa tento veľký eucharistický ctiteľ zúčastnil na svätej omši. Popoludní zašiel druhýkrát do kostola, aby tam pred svätostánkom nejaký čas v tichosti adoroval. Horlivo, i keď nie vždy úspešne, sa tento pokorný obrátenec snažil získať pre katolícku vieru aj svojich priateľov a známych. V jednom zo svojich listov Louisovi Massignonovi, jednému z najvýznamnejších orientalistov 20. storočia, Claudel napísal:

„Veľmi živo som v deň nášho stretnutia cítil puto bratskej lásky, ktorá spája všetkých kresťanov. Ale toto puto necítim o nič menej aj každé ráno v našom dedinskom kostole, kde prijímam sväté prijímanie. Po mojom boku dve staršie rehoľné sestry a jedno 12-ročné dievčatko s neforemnými topánkami na nohách, tiché ako baránok. Ako blízko sa cítim týmito jednoduchým dušiam a aký dobrý je Boh, že nám všade daroval bratov a sestry.“

Jeseň svojho života trávil Claudel utiahnutý buď na svojom vidieckom sídle, alebo v Paríži, pričom sa venoval už len štúdiu a básnickému výkladu Svätého písma, o ktorom povedal: „Bibliu by sme mali čítať na kolenách, akoby sme počuli hovoriť samého Boha. Ako kresťan som sa z nej narodil, v nej žil a v nej pokračuje môj život. Bezmála 20 rokov vrcholí všetko moje úsilie v šírení lásky k tejto knihe, keďže učenci nedosiahli nič iné, len ako ju zosmiešniť.“

Keď 23. februára 1955 ležal 86-ročný Claudel na smrteľnej posteli, boli pri ňom jeho manželka a syn. Kňaza, prinášajúceho sviatosť zomierajúcich, napriek veľkým bolestiam vítal s úsmevom a so slovami: „Ó, čakám na vás.“ S príkladnou pokorou a jednoduchosťou sa vyspovedal a potom prijal sväté prijímanie tak vrúcne, že kňaz neskôr povedal: „Závidel som mu túto jeho zbožnosť.“

Paul Claudel bol úplne pokojný, keď následne poprosil svojich drahých, aby ho nechali osamote. „Nechajte ma v pokoji zomrieť. Nemám žiaden strach.“

*„Je poludnie. Vidím kostol otvorený.
Musím vstúpiť.
Matka Kristova, neprichádzam sa modliť.
Nemám čo ponúknuť ani čo vyprosiť.“*

*Prichádzam len, Matka, pohliadnuť na teba...
plakať od šťastia a vedieť, že som tvojím synom a že ty si tu.
Pretože si tu navždy.*

*Jednoducho preto, že si Mária,
Celkom jednoducho preto, že si.*

*Matka Ježiša Krista,
tebe vďaka!“*

Všetkým prajem veselé Vianoce!

To, čo sv. don Bosco – apoštol mládeže – odporučil svojim chlapcom v oratóriu v Turíne 23. decembra 1859 vo svojom vianočnom príhovore, môžeme uskutočňovať aj my dnes. Veď Vianoce nastávajú predovšetkým vtedy, keď žijeme sviatostným životom: keď sa dobre pripravíme na svätú spoveď a vyspovedáme sa a keď počas polnočnej omše prijmeme sväté prijímanie s láskou.

Prečo by sme našu lásku a vďaku napr. voči starým rodičom alebo voči manželovi, či manželke v tejto uponáhľanej dobe internetu a posielania e-mailov nemohli vyjadriť tým, že im po dlhom čase napíšeme srdečný, rukou napísaný vianočný pozdrav? Tento darček by si určite veľmi cenili a možno by im dokonca spravil väčšiu radosť ako nejaké drahé materiálne prekvapenie.

„*Z*elám si, aby ste počas vianočných sviatkov boli šťastní a dokonca veľmi šťastní. Božské Dieťa, ktoré sa počas týchto dní narodí a ktoré sa každý rok chce nanovo narodiť vo vašich srdciach, očakáva od vás niečo jedinečné. V kázňach ste počuli, čo urobil Pán Ježiš pre nás. Mnohí cirkevní otcovia nám vravia, že Pán by sa narodil a zomrel tým istým spôsobom, aj keby to bolo potrebné čo i len pre záchranu jedného jediného človeka. Preto teda to, čo vytrpel za všetkých, to vytrpel za každého jedného z nás. Práve preto môže každý povedať: *‘Toto Dieťa sa narodilo, zomrelo iba a jedine pre mňa; kvôli mne tak veľmi trpelo! Čo mu mám za to dať ja ako prejav mojej vďaky?’*

Áno, toto milé Dieťa od nás niečo očakáva. Zvláštny darček! Čo mu darujete? Radím vám darovať mu dve veci. Po prvé: dobrú svätú spoveď a dobré sväté prijímanie; a potom mu sľubte, že mu vždy budete verní. A po druhé: kto to ešte neurobil, nech ako kresťanský syn napíše pekný list svojim rodičom. Poprajte im požehnané sviatky, uistite ich, že sa za nich modlíte, poďakujte im za obety, ktoré za vás prinášajú, poproste ich o odpustenie, ak ste boli voči nim niekedy neúctiví, sľubte, že vždy budete poslušnými deťmi, pozdravte ich odo mňa a v mojom mene im poprajte pekné sviatky a dobrý začiatok do nového roka. Ak im takto napíšete, darujete im veľkú útechu – a to veľmi poteší aj Ježiša, pretože si týmto listom uctíte svojho otca a svoju matku. Nezabudnite ani na vašich dobrodincov a vášho kňaza. Tak zistia, že ste mladými ľuďmi, ktorých človek musí mať jednoducho rád, že ste vďační a dobre vychovaní. A na záver aj vám všetkým prajem pekné sviatky.“

*„Často myslíte na Ježiška,
na jeho lásku k vám a na dôkazy jeho lásky, ktoré
vám dal. Jeho láska bola taká veľká,
že za vás položil svoj život.“*

sv. Don Bosco

Milostivé Dieťa z Aracoeli

Vo svojej pokore a ľudskosti nám Ježiško zjavuje podstatu Božej vznešenosti a vlády. I dnes môže každý nájsť útechu a pomoc prostredníctvom živej úcty k Ježiškovi. Preto sa na celom svete nachádzajú chrámy, ktoré sú zasvätené Božiemu Dieťaťu. Jeden z nich by sme Vám v tomto príspevku rady predstavili.

*P*o stáročia bola Bazilika Aracoeli v Ríme domovom zázračnej sošky Ježiška, ktorá sa stala stredobodom pozornosti veriacich pútnikov. Svetoznámy, pozlátený zázračný originál z 15. storočia bol 1. februára 1994 z kostola ukradnutý. V malej bočnej kaplnke kostola stojí dnes kópia originálnej sošky malého Ježiška. Rimania si len ťažko zvykali na kópiu, no dnes je táto soška uctievaná tak ako už stáročia predtým.

Originálnu 60-centimetrovú sošku Ježiška vyrezal z olivového dreva istý brat františkán. Drevo, z ktorého bola soška vyrezaná, pochádzalo z Getsemanskej záhrady. Neskôr sa dostala do kostola Aracoeli a vďaka mnohým vypočutým modlitbám sa stala známou na celom svete. Dňa 2. mája 1897 ju pápež Lev XIII. a Vatikánska kapitula slávnostne korunovali zlatou korunou. Keďže ide o milostivú sošku Dieťaťa, je podľa vzoru voľakedajšieho zabaľovania detí aj ona takto typicky zabalená do zlatej hodvábnej látky, hojne ozdobenej šperkami a inými ozdobami.

V tomto kostole Aracoeli, ktorý bol v minulosti občanmi mesta považovaný za najdôležitejší kostol v čase Vianoc, mali už dlhé desaťročia neobyčajný zvyk. Vždy na Štedrý večer preniesli v slávnostnej procesii sošku malého Ježiška do jasličiek a uložili ho na slamu. Pred Svätým Dieťaťom (*Santo Bambino*) v určenom čase prednášali 6 až 10-ročné deti svoju detskú kázeň. Vystúpili na malú tribúnu pred jasličkami, zhotovenú špeciálne pre túto príležitosť, odkiaľ sa pred zhromaždenými veriacimi, hrdými rodičmi i náhodnými návštevníkmi obracali na Ježiška so svojím príhovorom. Takéto kázne netrvali dlho, deti sa striedali jeden po druhom. Tento fakt poznáme aj zo života sv. Gašpara de Buffalo (1786-1837), zakladateľa Misionárov od Presvätej Krvi, či Eugenia Pacelliho (1876-1958), neskoršieho pápeža Pia XII., ktorý sa na nich spolu so svojimi troma súrodencami zúčastňoval po viaceré roky. Ťažké prípady chorôb zverovali Rimania taktiež Svätému Dieťaťu. Po viacerých vypočutiach prosebných modlitieb sa v Ríme, pravdepodobne už v 17. storočí, rozšíril zvyk, že sochu Jezuliatka na mimoriadnu žiadosť nosili aj k chorým a zomierajúcim na tzv. *podomové návštevy*, aby im sprostredkovalo útechu.

*K*aplnku s milostivou soškou dnes navštevujú ľudia z celého sveta a Ježiškovi zverujú svoje úmysly. Matky v požehnanom stave chodia pred pôrodom do Aracoeli, aby si od Ježiška vyprosili zvláštne požehnanie, a potom k Božiemu Dieťaťu prinášajú svoje novorodeniatka, aby ich Jezuliatku zasvätili. Ježiško však neprijíma iba návštevy pútnikov, ale má aj vlastnú poštovú adresu (*Il Santo Bambino, Aracoeli, Roma*) a prijíma aj nespočetne veľa listov takmer z celého sveta. Sú to prosebné, ale aj ďakovné listy. Malí i veľkí píšu Ježiškovi ako svojmu najlepšiemu priateľovi. Dokonca i listy s neúplnou a nepresnou adresou sa doručia i dnes na správne miesto, lebo aj talianska pošta pozná tradíciu Ježiška z Aracoeli.

*„Len od vás závisí, či sa vám môžem darovať
so svojou láskou. Keby ste sa mi zverili,
tak by som sa vám veľmi rád daroval.“*

Slová Pána Ježiša blahoslavenej Margaréte Ebner

Maryam je ako zlatá niť

Na Veľkú noc tohto roku sa niekoľkí bratia a sestry nášho spoločenstva so skupinou pútnikov z Nemecka a Švajčiarska vydali na podnetnú cestu do Svätej zeme. Vďaka mnohým novým poznatkom, ako aj duchovnej hĺbke sprievodcov, manželského páru Fleckensteinovcov (Lujza a Karl-Heinz už dlhé roky žijú v Jeruzaleme), sa ich putovanie po Ježišových stopách stalo nezabudnuteľným zážitkom. S mimoriadnou radosťou im Lujza s manželom Karlom-Heinzom (ten pochádza z Nemecka) ukázali slávnu Baziliku Narodenia v Betleheme, Lujzinom rodnom meste.

*P*lní očakávania sme stáli pri vchode a trpezlivo vyčkávali, kým sa naša skupina dostane na rad a bude môcť zostúpiť do Jaskyne Narodenia. Bolo tu mnoho ľudí, ktorí tiež chceli navštíviť miesto narodenia Spasiteľa.

Zrazu sa k nám pridružila skupina moslimských dievčat, ktoré nás priateľsky zdravili. Keď náš sprievodca pán Fleckenstein videl naše prekvapené a nechápavé tváre, využil čas čakania na to, aby nám vysvetlil, prečo je milostivé miesto v Betleheme vyhľadávané aj početnými moslimskými veriacimi. Moslimovia si totiž mimoriadne uctievať predovšetkým Maryam (je to arabská forma mena Mária), ktorá je podľa moslimského chápania panenskou matkou proroka Issa (Ježiša) zvlášť Bohom vyvolená, a preto je príkladom pre všetky islamské ženy. Maryam je u moslimov svätá a zvlášť vysoko vážená. Áno – jej ako jedinej žene je v Koráne venovaná celá jedna kapitola, 19. súra; tá je tiež nazvaná jej menom a medzi iným podáva správu o panenskom počatí Ježiša.

Väčšina z nás o tom vedela len málo alebo celkom nič. Tu nás Karl-Heinz Fleckenstein upozornil na vzácnu striebornú ikonu na stene a porozprával nám o nasledujúcej zázračnej udalosti, ktorá sa udiala pred tromi rokmi v Bazilike Narodenia a ktorú zverejnil vo svojej knihe.

Muna a Fatmeh

„Jedenásťročná Muna mala už od detstva nepríjemné kožné vyrážky. Celé telo tejto malej moslimky z Betlehema bolo posiate červenými škvrnami. Spolužiaci sa jej vyhýbali zo strachu, aby sa od nej nenakazili. Často si ju doberali a posmievali sa jej, a tak sa z Muna stala samotárka. Dieťa sa stále viac a viac izolovalo od ostatných a uzavrelo sa do vlastného sveta. Aj školské výsledky sa jej zhoršili, a keď prichádzala zo školy domov, často sa aj počas dňa utiahla do samoty, ľahla si do postele, kde mohla skryť svoje „poškvrnenie“. Akú veľkú duševnú bolesť musela znášať! Rodičia boli zúfalí. Svoje dieťa priviedli k mnohým kožným lekárom, dokonca aj na renomovanú univerzitnú kliniku Hadassah v Jeruzaleme. Ale tak ako všade, aj tam odborní lekári len bezradne a s poľutovaním pokrčili plecami. Niektorí vyjadrovali názor, že možno tie *„otravné vyrážky v puberte zmiznú“*. No žiaden zo špecialistov to garantovať nevedel. Lekári predpisovali dievčaťu všetky možné mastičky, tabletky, ba dokonca aj kúru pri Mŕtvom mori, ale nič nepomáhalo.

Fatmeh, Munina matka, bola bezradná. Raz v piatok, vtedy moslimovia každý týždeň slávia svoj sviatok, narazila pri čítaní Koránu na 19. súru. Akoby inšpirovaná vnuknutím zhora, nechala svojim myšlienkam voľný priebeh: *„Maryam, ty Bohom tak omilostená. Ty si matkou proroka Issa, ktorého nazývame Božie Slovo. U teba teraz hľadám útočisko kvôli uzdraveniu môjho dieťaťa!“* Potom sa s rozhodnosťou obrátila na svoje dieťa: *„Muna, poď, dieťa moje, obleč si svoje sviatočné šaty. Musíme ísť na veľmi dôležitú návštevu.“*

Vzala svoju dcéru za ruku a už sa aj obe ponáhľali smerom k Bazilike Narodenia. Pred vchodom do Jaskyne Narodenia sa vpravo nachádza spomínaná strieborná ikona Márie s Ježiškom na rukách. Pred touto ikonou si matka s dcérou kľakli a Fatmeh so slzami v očiach vzlykala: *„Maryam, pohliadni na moju dcéru Muna. Je panna; tak ako ty. Pomôž môjmu dieťaťu. Očisti ju od vyrážok na tele. Ďakujem ti, že si ma vypočula.“* Potom spoločne zapálili sviečku, takú veľkú, že dievčaťu siahala až po temeno hlavy. Keď sa Muna na druhý deň ráno zobudila, nechcela veriť vlastným očiам. *„Mama,“* vzrušene volala na matku, *„pozri sa! Na tele už nemám tie škaredé vyrážky!“*

Matka s dcérou, obidve plačúc od radosti, si padli do náručia. Odvtedy vidno Fatmeh a Muna raz do mesiaca pred ikonou Panny Márie pri Jaskyni Narodenia. Tu z vďaky vždy zapália sviečku, lebo tak to v deň uzdravenia Maryam sľúbili.

Keď sme počuli o uzdravení moslimského dievčaťa Muna z Betlehema, sme mysleli ihneď na to, čo Matka všetkých národov sľubuje v Amsterdame: *„Darujem útechu. Národy, vaša Matka pozná život, vaša Matka pozná žiaľ, vaša Matka pozná kríž. Všetko, čím prechádzate v tomto živote, je cesta, ktorou pred vami išla vaša Matka, Matka všetkých národov.“*

A tak sme boli vo Svätej zemi nanovo posilnení v presvedčení, že je to skutočne zverené Márii, stále viac sa prejavovať aj ako Matka pre moslimské národy. Raz Mária zjednotí všetky národy.

Svätý páter Pio z Pietrelciny

Keď si spomenieme na svätého pátra Pia a na jeho život, mimovoľne nám príde na um, že bol mužom bolesti, obiet a utrpenia. Podobne ako sv. Anton či iní svätí, aj svätý páter Pio mal hlbokú lásku k Božiemu Dieťaťu. Prijmime jeho vianočné rozjímanie, pôvodne určené pre jeho duchovné dcéry, ako slová adresované nám, našej dobe či našej životnej situácii, v ktorej sa práve nachádzame.

„*A*k nás čaká na kríži, chceme vari pred ním utiecť? Ak nás chce stretnúť v tme, chceme sa potom pred tmou uzavrieť?

Dobre počúvajte, moje milé dcéry: „Pri Ježišovom narodení pastieri počuli spev anjelov, ako nám to hovorí Sväté písmo. Nevraví nám však, že najsvätejšia Panna či svätý Jozef, ktorí boli celkom blízko pri Božom Dieťati, počuli hlasy anjelov alebo že by videli nebeský lesk. Čo počuli? Plač novonarodeného dieťaťa... Čo uvideli v slabom svetle chatrnej lampy? Oči dieťaťa plné slz, jeho úbohé telíčko, celkom skrehnuté od zimy.

Teraz sa vás však pýtam, moje drahé dcéry: Kde by ste chceli zostať, keby ste mali na výber? V tmavej maštálke naplnenej plačom novonarodeného dieťaťa – alebo pri pastieroch, ktorí boli v jase nádherného svetla plní radosti a ktorých nadchli sladké nebeské melódie? Poznám vašu odpoveď! So svätým Petrom by ste povedali: Dobre je nám tu ...

No uisťujem vás, že sa nachádzate v betlehemskej jaskyni, celkom blízko pri Ježišovi, ktorý sa trasia od zimy, alebo – lepšie povedané – pri Márii na Golgote, kde vidíte iba klince, trne, smrteľný boj, smrť, tmu, opustenosť. Zaprisahávam vás, aby ste milovali jasličky a Golgotu ukrižovaného Boha uprostred našej tmy, ktorú prežívame.“

*„K*olko veľkých ponaučení plynú z jasličiek v Betleheme!
Ó, akou vrúcnou láskou musí horieť srdce človeka pre toho, ktorý sa pre nás stal takým krehkým a malým! Prosme Božie Dieťa, aby nás naplnilo pokorou, pretože iba vďaka tejto čnosti sme schopní pochopiť a vychutnať toto tajomstvo Božej nežnosti a jeho lásky k ľuďom.“